

Individuálna výročná správa
obce Maršová - Rašov
za rok 2022

Predkladá : Mgr. Milan Holjenčík

Spracoval: Erika Čillíková

Maršová-Rašov dňa 05.04.2023

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3,4
2. Identifikačné údaje obce	4
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	4,5
4. Poslanie, vízie, ciele	6
5. Základná charakteristika obce	7
5.1. Geografické údaje	7
5.2. Demografické údaje	7
5.3. Ekonomické údaje	7
5.4. Symboly obce	8
5.5. Logo obce	8
5.6. História obce	8
5.7. Pamiatky	8
5.8. Významné osobnosti obce	9
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	9
6.1. Výchova a vzdelávanie	9
6.2. Zdravotníctvo	9
6.3. Sociálne zabezpečenie	10
6.4. Kultúra	10
6.5. Hospodárstvo	10
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	10
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022	11
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022	11
7.3. Rozpočet na roky 2023 -2025	12
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	12
8.1. Majetok	12,13
8.2. Zdroje krytia	13
8.3. Pohľadávky	13
8.4. Závazky	13
9. Hospodársky výsledok za rok 2022 - vývoj nákladov a výnosov	14
10. Ostatné dôležité informácie	15
10.1. Prijaté granty a transfery	15
10.2. Poskytnuté dotácie	15
10.3. Významné investičné akcie v roku 2022	16
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	17
10.5. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	17
10.6. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	17

1. Úvodné slovo starostu obce

Vážení občania,

výročná správa, ktorú Vám predkladáme nás prevedie udalosťami minulého roka, poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie obce Maršová-Rašov k 31. 12. 2022 a výsledku jeho hospodárenia za rozpočtový rok 2022. Sú v nej zahrnuté informácie, ktoré Vám pomôžu dotvoriť ucelený obraz o celoročnej práci starostky obce, poslancov obecného zastupiteľstva. Rok 2022 bol pre našu obec úspešný, nakoľko sa nám podarilo zrealizovať investície, ktoré ako pevne verím, zlepšia život všetkým občanom.

Materská škola - Maršová-Rašov Zvyšovanie energetickej účinnosti budovy

Materská škola prešla na jeseň minulého roka pomerne rozsiahlou rekonštrukciou. Vo februári 2021 požiadala obec o poskytnutie podpory formou dotácie z Environmentálneho fondu. Cieľom projektu bolo znížiť spotrebu energie a množstvo emisií škodlivých látok v ovzduší. Z dotácie Environmentálneho fondu bola zrealizovaná výmena krytiny, zateplenie obvodových stien, stropov, podlahy povalového priestoru a stien podkrovia v budove materskej školy. Náklady obce z vlastných zdrojov boli vo výške 17 058,44 Eur, dotácia 77 703,66 Eur. **Celková cena diela 94 762,10 Eur.**

Rozšírenie vodovodu parc. č. C KN 212

Od septembra do novembra minulého roku prebiehali práce na rozšírení vodovodu v časti obce Rašov a v roku 2022 bol vodovod skolaudovaný a odovzdaný spoločnosti SEVAK, a.s. Žilina. V súčasnosti sa v danej lokalite nachádza šesť nehnuteľností, ktoré mali akútny problém s pitnou vodou. Záujmom obce bolo riešiť ich potreby, ale aj vytvoriť nové možnosti a príležitosti pre skvalitnenie ponuky občianskej vybavenosti v obci. V územnom pláne obce je v lokalite plánovaná individuálna bytová výstavba, pričom obec Maršová-Rašov má spracovaný územný plán zóny Rašov časť Podvozie s plánovanou výstavbou 26 rodinných domov. **Celková cena diela 37 101,11 Eur.**

Sadíme budúcnosť – Park Jozef Urbanovský

V najstaršej časti obce Urbanove vznikol park na p. č. C KN 1351/1. V rámci projektu bolo vysadených 43 ks ovocných kríkov a 13 ovocných stromov. Cieľom projektu bolo vytvoriť prostredie priaznivé k potrebám detí, ktoré bude stimulovať ich prirodzený záujem a umožní im dostatok pohybu, zaujímavú a nezávislú činnosť spojenú s objavovaním a výskumom, pri minimálnej intervencii dospelých. V priestore je plánované umiestnenie pamätnej tabule rodákovi z Rašova – Urbanova, **Jozefovi Urbanovskému**, katolíckemu kňazovi (1793 – 1865), ktorý pôsobil ako osvetový pracovník a kultúrny činiteľ. **Celková cena diela 4 756,06 Eur.**

Rozšírenie kamerového systému

Na základe požiadaviek Polície Slovenskej Republiky bol kamerový systém v obci doplnený o tri nové body. **Cena diela 2 889,- Eur.**

Rozšírenie kapacity Materskej školy Maršová-Rašov

V obci boli v rokoch 2017 až 2019 skolaudované tri bytové domy s počtom 68 bytov. V blízkom období sa plánuje výstavba ďalších päť bytových domov s počtom bytov 75. Byty obývajú prevažne mladé rodiny s deťmi. Demografická krivka stúpa a s ňou i záujem o materskú školu. Prioritou obce je vytvoriť dostatočný počet miest pre deti. Obec preto pristúpila k vypracovaniu projektovej dokumentácie na výstavbu novej budovy MŠ a podala žiadosť o poskytnutie

nenávratného finančného príspevku v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu. Obec bola so žiadosťou z eurofondov úspešná. **Počiatkové náklady 3 360,- Eur.**

Maršová-Rašov verejná kanalizácia (štúdia)

V obci v súčasnosti nie je vybudovaná verejná kanalizácia. Splaškové odpadové vody z jednotlivých nehnuteľností sú odvádzané do žump resp. do malých čistiarní odpadových vôd. Nakoľko si plne uvedomujeme náročnosť na čas a finančné prostriedky, ktoré sú potrebné na vybudovanie verejnej kanalizácie, pristúpili sme k vypracovaniu štúdie, ako prvého kroku smerujúceho k vybudovaniu kanalizácie v obci. **Cena štúdie 2 520,- Eur.**

Prechody pre chodcov cez cestu I/61

Bezpečnosť občanov je na prvom mieste. Vedenie obce dalo ešte v roku 2019 po opakujúcich sa tragických nehodách vypracovať dopravný projekt prechodov pre chodcov cez cestu I/67 v oboch častiach obce. Projekty sa museli zahrnúť do územného plánu obce v roku 2020. Celková cena diela je **60 904,02 Eur** a obec ju financovala z vlastných prostriedkov.

Obnova pohrebnej kaplnky Povýšenia Sv. kríža v Maršovej

Kaplnka je jednou z historických dominánt obce. Klasicistická kaplnka postavená v roku 1848 je národnou kultúrnou pamiatkou, prešla obnovou z financií obce. V kaplnke boli aplikované chemické tlakové iniektáže, obnova hydroizolácie vonkajšieho líca obvodového muriva. Prvá etapa prác bola ukončená obnovou omietok interiéru kaplnky v celkovej sume **61 085,05 Eur.**

Multifunkčné ihrisko

V júni sa zrealizovala rekonštrukcia a modernizácia multifunkčného ihriska z vlastných finančných prostriedkov v celkovej výške **3 613,92 Eur.**

Chodníky, odstavné plochy, parkovacie miesta, vonkajšie osvetlenie a detské ihriská pri bytových domoch

Na jeseň kúpila obec za symbolické 1,00 Eur majetok od spoločnosti Eriba s.r.o. a dala si vypracovať znalecký posudok a tým sa zvýšila hodnota majetku obce o **38 276,16 Eur.**

Dopravné prostriedky

Na základe Darovacej zmluvy v máji obec dostala IVECO cisternovú automobilovú striekačku malú v celkovej hodnote **51 823,60 Eur.**

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Maršová - Rašov

Sídlo: Maršová – Rašov 2

IČO: 00648213

Štatutárny orgán obce: Ing. Andrea Butková do 28.11.2022, Mgr. Milan Holjenčík od 29.11.2022

Telefón: , 041/557 11 71

E-mail: podatelna@marsovarasov.sk, starosta@marsovarasov.sk

Webová stránka: www.marsovarasov.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starostka obce: Ing. Andrea Butková

Zástupca starostu obce: Ján Kvašňovský

Hlavný kontrolór obce: Ing. Elena Šuteková

Obecné zastupiteľstvo: p. Marek Chvalník, p. Mgr. Mária Kadáčková, p. Anton Kresáň, p. Anton Kvašňovský, p. Ján Kvašňovský, p. Ing. Anna Stískalová, p. Pavol Vrábek

Obec Maršová-Rašov má zriadené tieto komisie:

Komisia verejného poriadku a ochrany životného prostredia

Predseda: Ján Kvašňovský

Členovia: Mgr. Milan Holjenčík a Anton Kresáň

Komisia finančná a pre správu majetku

Predsedyňa: Ing. Anna Stískalová

Členovia: Janka Kadáčková a Jana Mináriková

Komisia rozvoja, vzdelávania, kultúry a športu

Predseda: Marek Chvalník

Členovia: Marián Krajčí a Anton Kvašňovský

Komisia výstavby a územného plánovania

Predseda: p. Anton Kvašňovský

Členovia: p. Marek Chvalník a p. Viliam Stískala

Komisia sociálno-zdravotná a obchodu

Predseda: p. Mgr. Mária Kadáčková

Členovia: p. Zuzana Koniarová a p. Patrik Koniar

Po komunálnych voľbách dňa 28.11.2022 na ustanovujúcom obecnom zastupiteľstve, zložením sľubu novozvoleného starostu a poslancov správu obce prevzali:

Starosta obce: Mgr. Milan Holjenčík

Zástupca starostu obce: Mgr. Dagmar Karasová

Hlavný kontrolór obce: Ing. Elena Šuteková

Obecné zastupiteľstvo: . Bc. Marek Danížek, Ing. Viliam Jantoš, Mgr. Dagmar Karasová, Marián Klapčík, Ing. Patrik Koniar, Ing. Anna Stískalová

Komisia verejného poriadku a ochrany životného prostredia

Predseda: Anton Kresáň

Členovia: Ing. Patrik Koniar, p. Ján Martinka

Komisia finančná a pre správu majetku

Predsedyňa: Ing. Anna Stískalová

Členovia: Jana Mináriková, Bc. Marek Danížek

Komisia rozvoja, vzdelávania, kultúry a športu

Predseda: Marián Klapčík

Členovia: Ing. Viliam Jantoš, Bc. Marek Danížek, Marianna Kurincová, Jozef Ragula

Komisia výstavby a územného plánovania

Predseda: Bc. Marek Danížek

Členovia: p. Marián Klapčík, p. Ján Novák

Komisia sociálno-zdravotná a obchodu

Predseda: Mgr. Dagmar Karasová

Členovia: Ing. Anna Stískalová, Marianna Kurincová

V súlade so štatútom obce Maršová-Rašov má obec vytvorené komisie ako poradné, iniciatívne a kontrolné orgány obecného zastupiteľstva. Na čele komisie stojí predseda, ktorým je vždy poslanec. Komisie na úseku, pre ktorý boli zriadené vypracúvajú stanoviská k materiálom prerokúvaným obecnými orgánmi, k najdôležitejším otázkam života obce, ako aj pre obec dôležitým investičným zámerom. Vypracúvajú návrhy a podnety na riešenie najdôležitejších otázok života v obci a predkladajú ich orgánom obce, ktoré sú povinné sa nimi zaoberať a o výsledku komisiu informovať. Kontrolujú spôsob realizácie uznesení OZ, dozerajú na hospodárenie s majetkom obce, prípadne s majetkom prenechaným obci na dočasné užívanie, ďalej dozerajú na investičnú činnosť v obci, kontrolujú ako sa vybavujú sťažnosti, oznámenia a podnety, príp. pripomienky obyvateľov obce.

Obec nemá zriadené rozpočtové a príspevkové organizácie

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce:

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia, o kultúrny rozvoj a o potreby jej obyvateľov. Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných zdrojov, dotácií zo štátneho rozpočtu a zo zdrojov od ostatných subjektov. Na plnenie svojich úloh môže použiť návratné zdroje financovania, mimorozpočtové zdroje.

Vízie obce:

- Formovať obec ako vidiecke centrum, ktoré využíva svoje ľudské, materiálne, prírodné a ekonomické zdroje na zvýšenie kvality života občanov obce.
- Individuálnym prístupom starostky obce a poslancov zvyšovať záujem a zapojenie občanov do riešenia verejných vecí.
- Vytvoriť v obci podmienky pre podnikateľskú činnosť a živnosti občanov obce.
- Posilniť služby, podporiť rozvoj hospodárskeho života, poľnohospodárskej výroby.

Ciele obce:

- Budovať infraštruktúru v obci tak, aby plnila úlohu pre ekonomickú, kultúrnu a podnikateľskú činnosť v obci.
- Zvyšovanie kvality služieb poskytovaných obyvateľom.
- Zameranie sa na prevenciu ochrany životného prostredia a zvyšovanie environmentálneho povedomia a kvality života.
- Rozšírenie územného plánu obce za účelom ďalšej výstavby.
- Udržiavať tradície a kultúrne aktivity obce.

5. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou zriadenou zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1 Geografické údaje

Geografická poloha obce : Horné Považie

Susedné mestá a obce : Predmier, Plevník – Drieňové, Mikšová, Jablonové

Celková rozloha obce : 9,6 km²

Nadmorská výška : 310 m (Maršová), 302 m (Rašov)

5.2 Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov : 95 obyv./km

Národnostná štruktúra : slovenská 99,8%, poľská 0,1%, ostatná 0,1%

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu: rímskokatolíci 96,5%, evanjelici augsburského vyznania 1,6%, gréckokatolíci 0,1%, bez náboženského vyznania 1%, nezistené náboženstvo 0,8%.

Vývoj počtu obyvateľov :

Rok	Počet obyvateľov	Rok	Počet obyvateľov
1869	471	2005	781
1880	445	2006	779
1890	426	2007	785
1990	445	2008	801
1910	467	2009	809
1921	483	2010	807
1930	538	2011	834
1950	668	2012	837
1961	891	2013	838
1970	936	2014	868
1980	838	2015	890
1990	743	2016	912
2000	765	2017	943
2001	764	2018	948
2002	759	2019	1008
2003	773	2020	1038
2004	780	2021	1053
		2022	1074

5.3 Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci : 1,00 %

Nezamestnanosť v okrese : 6,00 %

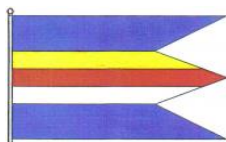
Vývoj nezamestnanosti : klesá

5.4 Symboly obce

Erb obce :

Vlajka obce :

Pečať obce :

5.5 Logo obce

Obec logo nemá.

5.6 História obce

Pomenovanie Maršová dostala obec po feudálnych pánoch Maršovských, ktorí túto časť obce vlastnili. Meno Rašov pochádza údajne od rastliny rasso, ktorej sa v týchto miestach dobre darilo. Počas Rakúsko – Uhorskej monarchie boli obidve časti obce spojené pod menom Marso – Falow – Raso. Po vzniku 1. ČSR dostala obec meno Maršová-Rašov Nariadením vlády SR zo dňa 3.3.1998 číslo 71/1998 Z.z. sa názov úradne potvrdil na Maršová-Rašov.

Najstaršou spomínanou časťou je **Urbanov**, ktorý sa prvýkrát spomína v písomných prameňoch v roku 1269 – bol kuriálnou obcou. Patril zemianskym rodinám Urbanovských a Hrabovských. Hoci to bola malá obec, ktorá mala v roku 1598 len 4 domy, v historických prameňoch sa vyskytuje často. Do držby Urbanova sa postupne dostali i členovia rodiny Beňovských. Urbanov sa s Maršovou zlúčil v roku 1898. V roku 1784 mala obec novú pečať spoločne s Beňovom. V pečatnom poli bol jazdec na koni s tasenou šablou, obrátený v ľavo. Prvý písomný doklad o obci **Maršová** je z roku 1400. Obec mala v roku 1598 21 domov, patrila panstvu Považská Bystrica, neskôr zemianskym rodinám, pričom najväčším vlastníkom bola rodina Maršovských. Obec Maršová používala pečať, v obraze ktorej sú traja pochodujúci (na marše) vojaci so šablami pri páse.

Obec **Rašov** sa prvýkrát spomína v roku 1439 ako súčasť panstva Považská Bystrica. Názov obce je odvodený od rastliny „rasso“, ktorej sa na okolí darilo dobre. V roku 1598 mal 21 domov. Obec používala viacero variant pečatí. Bola to napr. nedatovaná pečať – v obraze sedí kráľ na tróne, v ľavej ruke drží žezlo. V roku 1887 bola použitá pečať s podobným námetom: muž – veľmož sedí na ozdobnom kresle, v napriahnutej pravej ruke drží paličku, v ľavej drží na kolenách knihu.

5.7 Pamiatky

V katastrálnom území obce sa nachádzajú kultúrne pamiatky, ktoré sú predmetom záujmu pamiatkovej ochrany podľa pamiatkového zákona a sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR:

Kaštieľ a park je situovaný v juhovýchodnej časti obce, obkolesený prírodno-krajinárskym parkom s jednoduchou kompozíciou. Budova kaštieľa bola postavená v poslednej tretine 19. storočia. V historizujúcom /novogotickom/ slohu. Stavba je dvojpodlažná štvorcového pôdorysu. Na nároží vežičky, predsunuté schodisko s rizalitom ukončené atikou, strecha valbová. Tvar, hmota a fasády s typickými neogotickými oknami so zalomenými oblúkmi a drážkovaním.

Kaplnka sv. križa je situovaná v svahovitom teréne na cintoríne v Maršovej za kaštieľom. Postavená bola v roku 1845, ako pohrebná kaplnka, v slohu in antis. Pôdorys je v tvare rovnoramenného križa.

Zvonica sa nachádza v centre obce Rašov, na južnej strane brehu potoka. Postavená bola v 19. storočí ako jedno priestorová dvojpodlažná stavba so štvorcovým pôdorysom. Ukončená je ihlanovou strechou.

5.8 Významné osobnosti obce

Jozef Urbanovský (1793 – 1865) – národný a osvetový pracovník, kultúrny činiteľ, katolícky kňaz pochádzajúci zo zemianskeho rodu. Narodil sa v Rašove – Urbanove. Po absolvovaní štúdia teológie v r. 1817 pôsobil ako rímskokatolícky kňaz okrem rodnej obce aj v Starej Turej, Modre, Leopoldove a Čachticiach. Vo svojich farnostiach propagoval moderné formy hospodárenia, zaoberal sa najmä včelárstvom a ovocinárstvom a usiloval sa o zlepšenie sociálneho postavenia poddaného ľudu. Bol zástancom používania bernolákovčiny, ako úradného a liturgického jazyka. Pričinil sa o zblíženie katolíckych a evanjelických subjektov v procese slovenského národnostného hnutia, úzko spolupracoval so štúrovcami, od r. 1844 stály člen a prispievateľ Tatrána. Pôvodne predložil návrh na prijatie bernolákovčiny za národný spisovný jazyk, neskôr sa tejto myšlienky vzdal a stotožnil sa s programom štúrovcov.

6 Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1 Výchova a vzdelávanie

Materská škola

Bola daná do prevádzky v novembri 1977 v pôvodných priestoroch základnej školy a začalo ju navštevovať 55 detí. Od roku 2002 prešli kompetencie materských a základných škôl na samosprávu obce. Podobne ako v školstve aj počet detí navštevujúcich materskú školu postupne klesal, takže k 1. septembru 2006 ju navštevovalo 21 detí. Dnes je situácia oveľa priaznivejšia do 1.9.2008 začalo škôlku navštevovať 34 detí. Došlo i k rozšíreniu kapacity na 1 a 1/2 triedy a v roku 2014 na dve triedy. V roku 2021 navštevovalo materskú školu 45 detí.

Toto predškolské zariadenie má k dispozícii jednu budovu s príslušným pozemkom, na ktorom je umiestnená parková výsadba tak, aby neprekážala pri hre detí. V roku 2014 bola v rámci zvyšovania kapacít zrealizovaná prístavba spálne, čím sa umožnil celodenný pobyt detí v materskej škole. Materská škola má vlastný vodný zdroj, ktorý si vyžaduje samostatné oplatenie. V roku 2015 prebehla z kapitálovej dotácie Ministerstva školstva SR rekonštrukcia hornej triedy a umyvárky a taktiež sa zakúpilo interiérové vybavenie do šatne materskej školy. V roku 2017 bola vybudovaná „Zvedavková zmyslová záhrada“ vďaka príspevku z Nadácie KIA Motors Slovakia v hodnote 3 500 eur.

V roku 2021 požiadala obec o poskytnutie podpory formou dotácie z Environmentálneho fondu na dielo Materská škola - Maršová-Rašov Zvyšovanie energetickej účinnosti budovy. Z dotácie bola zrealizovaná výmena krytiny, zateplenie obvodových stien, stropov, podlahy povalového priestoru a stien podkrovia v budove materskej školy. Celková cena diela 94 762,10 Eur.

Vzhľadom k veľkosti obce nie je zastúpené stredné a učňovské školstvo v dôsledku čoho je potrebné za ním dochádzať najmä do Bytče, Považskej Bystrice a Žiliny. Spoločný školský obvod má obec vytvorený s obcou Predmier, kde deti z obce navštevujú Základnú školu Jozefa Ignáca Bajzu.

6.2 Zdravotníctvo

Obec spadovo patrí do Polikliniky v Bytči a Nemocnice s poliklinikou v Žiline. Všeobecný lekár pre dospelých je dostupný v susednej obci Predmier.

6.3 Sociálne zabezpečenie

Sociálna starostlivosť o občanov v dôchodkovom veku, invalidov, imobilných a seniorov, ktorí nemajú zabezpečenú starostlivosť rodinnými príslušníkmi je zabezpečovaná opatrovateľskou službou.

6.4 Kultúra

Knižnica

Počiatky zriadenia obecnej knižnice siahajú do roku 1925. Základný knižničný fond bol zakúpený od Matice slovenskej v Turčianskom Sv. Martine. Knižnica úzko spolupracovala s miestnou školou, v ktorej pôvodne aj sídlila, neskôr bola premiestnená do kultúrneho domu. Od svojho vzniku až do roku 1971 funkciu knihovníkov vykonávali miestni pedagógovia. Zatiaľ čo v roku 1948 knižnica evidovala 191 zväzkov, 34 čitateľov a 277 výpožičiek, tento stav vzrástol na súčasných 9 650 knižných zväzkov, 176 čitateľov a priemerný počet výpožičiek 341 titulov ročne.

Kronika

Obec má vlastnú kroniku, ktorá je vedená od roku 1944. Dlhý čas ju viedol bývalý predseda Miestneho národného výboru p. Anton Novotný. Od roku 2001 do 2011 ju viedla p. Oľga Jantošová. Od 2011 do 2014 kroniku prevzala Mgr. Erika Tanušková. Od 2015 do 2017 ju viedla p. Simona Karasová, v roku 2018 p. Denisa Smatanová. Dnes kroniku vedie p. Dominika Plačková. Kronika zachytáva najvýznamnejšie aktivity a udalosti obce. Súčasne je aj svedectvom cenových relácií rôznych komodít v danom čase.

6.5 Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

COOP Jednota POTRAVINY Rašov,
Pohostinstvo Anna Sedláková,
Reštaurácia Šport
Miloš Pitlík – TRANS, s.r.o.
Pneuservis BENET, s.r.o.

Najvýznamnejší priemysel v obci:

ERIBA, s.r.o.
KOVO-N, s.r.o.

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

Poľnohospodárske družstvo Predmier
Samostatne hospodáriaci roľník JUDr. Marcel Tomaník
Samostatne hospodáriaci roľník Ing. Ján Kolek

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať na poskytovanie služieb a ľahký priemysel.

7 Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2022. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

predpisov Rozpočet obce na rok 2022 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2022.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 15.12.2021 uznesením č. 46/2021.

Zmeny rozpočtu:

- prvá zmena 08.02.2022 Uznesenie č. 36/2021
- druhá zmena schválená dňa 31.03.2022 v právomoci starostky obce
- tretia zmena schválená dňa 30.06.2022 v právomoci starostky obce
- štvrtá zmena schválená dňa 29.09.2022 Uznesenie č. 48/2021
- piata zmena schválená dňa 30.09.2022 v právomoci starostky obce
- šiesta zmena schválená 15.12.2022 Uznesenie č. 19/2022
- siedma zmena schválená 31.12.2022 v právomoci starostu obce

7.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2022	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	492 000,00	684 655,78	684 655,78	100
z toho :				
Bežné príjmy	491 500,00	552 203,13	552 203,13	100
Kapitálové príjmy	0,00	0,00	0,00	100
Finančné príjmy	500,00	132 452,65	132 452,65	100
Výdavky celkom	492 000,00	657 383,15	657 383,15	100
z toho :				
Bežné výdavky	437 000,00	496 680,80	496 680,80	100
Kapitálové výdavky	33 500,00	137 327,60	137 327,60	100
Finančné výdavky	21 500,00	23 374,75	23 374,75	100
Rozpočet (skutočnosť) obce	0,00	27 272,63	27 272,63	

7.2 Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2022 v EUR
Bežné príjmy spolu	552 203,13
Bežné výdavky spolu	496 680,80
Bežný rozpočet	55 522,33
Kapitálové príjmy spolu	0,00
Kapitálové výdavky spolu	137 327,60
Kapitálový rozpočet	-137 327,60
Schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-81 805,27
Vylúčenie z prebytku	3 829,27
Upravený schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-85 634,54
Príjmy z finančných operácií	132 452,65
Výdavky z finančných operácií	23 374,75
Rozdiel finančných operácií	109 077,90

PRÍJMY SPOLU	684 655,78
VÝDAVKY SPOLU	657 383,15
Hospodárenie obce	27 272,63
Vylúčenie z prebytku	3 829,27
Upravené hospodárenie obce	23 443,36

Schodok kapitálového rozpočtu bol krytý prebytkom bežného rozpočtu a použitím rezervného fondu prostredníctvom príjmových finančných operácií.

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto **prebytku vylučujú** :

a) nevyčerpané prostriedky z rozpočtového účtu **školského stravovania na stravné a réžiu** podľa ustanovenia §140-141 zákona č.245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v **sume 623,45 €**,

b) nevyčerpané prostriedky **zo ŠR** účelovo určená dotácia v zmysle Zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVaR SR (dotácia na stravu) v sume **2 421,90 €**.

c) nevyčerpané prostriedky **zo ŠR** súvisiace s prípravou, vykonaním a zisťovaním výsledkov referenda v roku 2023 v zmysle vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 308/2015 Z. z. o výdavkoch spojených s voľbami v znení neskorších predpisov vo výške **674,57 €**.

d) nevyčerpané prostriedky **zo ŠR** vo výške **109,35 €** - nesprávne poskytnutá dotácia na úseku starostlivosti o životné prostredie, ktorú bude treba vrátiť v roku 2023.

Na základe uvedených skutočností bola navrhnutá tvorba rezervného fondu za rok 2022 vo výške 23 443,36 €. Tvorba rezervného fondu bude predmetom schválenia záverečného účtu obecného zastupiteľstva v júni 2023.

7.3 Rozpočet na roky 2022 - 2024

	Skutočnosť k 31.12.2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025
Príjmy celkom	684 655,78	571 200,00	589 609,00	639 988,00
z toho :				
Bežné príjmy	552 203,13	546 100,00	564 509,00	614 888,00
Kapitálové príjmy	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	132 452,65	25 100,00	25 100,00	25 100,00

	Skutočnosť k 31.12.2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025
Výdavky celkom	657 383,15	571 200,00	589 609,00	639 988,00
z toho :				
Bežné výdavky	496 680,80	522 839,00	536 633,00	587 012,00
Kapitálové výdavky	137 327,60	24 700,00	24 700,00	24 700,00
Finančné výdavky	23 374,75	23 661,00	28 276,00	28 276,00

8 Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1 Majetok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022	Predpoklad na rok 2023
Majetok spolu	3 661 139,95	3 754 302,53	3 763 464,70
Neobežný majetok spolu	3 472 608,63	3 648 226,87	3 636 774,70
z toho :			
Dlhodobý nehmotný majetok	17 209,42	14 954,38	19 700,00
Dlhodobý hmotný majetok	3 318 324,51	3 496 197,79	3 480 000,00

Dlhodobý finančný majetok	137 074,70	137 074,70	137 074,70
Obežný majetok spolu	186 361,11	103 456,93	123 740,00
z toho :			
Zásoby	346,40	295,08	90,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00	650,00
Krátkodobé pohľadávky	1 923,90	681,02	5 500,00
Finančné účty	184 090,81	102 480,83	117 500,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	2 170,21	2 618,73	2 950,00

8.2 Zdroje krytia

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022	Predpoklad na rok 2023
Vlastné imanie a záväzky spolu	3 661 139,95	3 754 302,53	3 785 215,20
Vlastné imanie	1 058 356,85	1 027 854,99	1 024 981,57
z toho :			
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	1 058 356,85	1 027 854,99	1 024 981,57
z toho:			
nevysporiadaný VH minulých rokov	1 023 781,57	1 058 356,85	1 023 781,57
Výsledok hospodárenia za účt.obdobie	34 575,28	-30 501,86	1 200,00
Záväzky	456 371,54	466 636,46	459 983,63
z toho :			
Rezervy	2 900,00	2 700,00	3 000,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	1 556,70	3 205,82	10 000,00
Dlhodobé záväzky	382 350,83	358 737,99	383 523,63
Krátkodobé záväzky	51 104,01	83 532,65	45 000,00
Bankové úvery a výpomoci	18 460,00	18 460,00	18 460,00
Časové rozlíšenie	2 146 411,56	2 259 811,08	2 300 250,00

8.3 Pohľadávky

Pohľadávky krátkodobé	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2022
Pohľadávky do lehoty splatnosti	1 923,90	681,02
Pohľadávky po lehote splatnosti	0,00	0,00

Krátkodobé pohľadávky vznikli z fakturácie za nájom a neuhradených platieb za dane.

8.4 Záväzky

Záväzky	Zostatok k 31.12 2021	Zostatok k 31.12 2022
Záväzky do lehoty splatnosti	433 454,84	442 270,64
Záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00

V celkových záväzkoch sú uvedené krátkodobé a dlhodobé záväzky, v tom aj záväzky voči Fondu rozvoja bývania vo výške 358 302,31 €, u ktorých došlo k zníženiu z dôvodu splátky úveru.

9 Hospodársky výsledok za 2022 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022	Predpoklad rok 2023
Náklady	624 283,21	666 427,44	440 137,00
50 – Spotrebované nákupy	69 991,36	61 930,95	30 000,00
51 – Služby	85 595,21	87 380,23	35 000,00
52 – Osobné náklady	252 978,18	318 906,80	204 000,00
53 – Dane a poplatky	142,06	2 526,68	130,00
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	29 935,66	4 580,43	4 000,00
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	163 007,33	167 334,13	149 000,00
56 – Finančné náklady	15 050,15	14 574,79	11 000,00
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	7 583,26	9 193,43	7 000,00
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00	7,00
Výnosy	658 858,49	635 925,58	451 307,00
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	17 951,77	19 590,91	11 000,00
61 – Zmena stavu vnútroorg. služieb	0,00	0,00	0,00
62 – Aktivácia	1 363,08	1 434,40	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	413 073,17	446 193,54	315 000,00
64 – Ostatné výnosy	60 343,35	54 927,31	50 000,00
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	29 817,26	2 900,00	2 300,00
66 – Finančné výnosy	0,00	0,00	7,00
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	500,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VUC	136 309,86	110 879,42	72 500,00
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	+34 575,28	-30 501,86	+ 11 170,00

V roku 2022 sme dosiahli záporný hospodársky výsledok v sume -30 501,86 EUR z dôvodu zvýšených osobných nákladov.

50 – Spotrebované nákupy

V roku 2022 došlo k zníženiu spotrebovaných nákupov oproti r. 2021 o 8 060,41 Eur.

52 – Osobné náklady

V roku 2022 došlo k zvýšeniu osobných nákladov oproti r. 2021 o 65 928,62 Eur, čo bolo spôsobené priznaním odchodného a odstupného pre starostku obce, keďže nebola znovuzvolená a zrušené jedno pracovné miesto a priznané odstupné pre jedného zamestnanca údržby.

54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť

Oproti rovnakému obdobiu minulého roka sa ostatné náklady znížili o 25 355,23 Eur z dôvodu účtovania zmarených investícií v r. 2021.

55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia

V roku 2022 bolo zvýšenie nákladov oproti minulému roku vo výške 4 326,80 Eur z dôvodu tvorby opravnej položky k nedokončeným investíciám vo výške 4 317,82 Eur v r. 2022.

58 – Náklady na transfery z rozpočtu a náklady z odvodov príjmov

Náklady na transfery boli oproti obdobiu minulého roka vyššie o 1 610,17 Eur, z dôvodu transferu – pomoci pre Ukrajinu a pre subjekty mimo verejnej správy v zmysle VZN o podmienkach o poskytovaní dotácií.

60 – Tržby za vlastné výkony a tovar

Oproti rovnakému obdobiu minulého roka sú výnosy z tržieb za vlastné výkony vyššie o 1 639,14 Eur.

63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov

Daňové výnosy samosprávy sa zvýšili o 33 120,37 Eur z dôvodu vyšších podielových daní.

64 – Ostatné výnosy

Ostatné výnosy sa znížili o 5 416,04 oproti roku 2021.

65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia

V roku 2022 bola do výnosov zúčtovaná rezerva z prevádzkovej činnosti vo výške 2 900,00 Eur.

69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VUC

Výnosy obce boli v roku 2022 menšie o 25 430,44 Eur, a to najmä z dôvodu zníženia výnosov z bežných transferov .

10 Ostatné dôležité informácie

10.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2022 obec neprijala žiaden kapitálový transfer.

10.2 Poskytnuté dotácie

V roku 2022 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č 1/2015 o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
Stolnotenisový oddiel Maršová-Rašov	Dotácia na činnosť	600,00
Dobrovoľný hasičský zbor Maršová-Rašov	Dotácia na činnosť	1 400,00
Športový klub Družstevník Rašov	Dotácia na činnosť	6 000,00
Slovenský zväz záhradkárov	Dotácia na činnosť	200,00

10.3 Významné investičné akcie v roku 2022

1 Rozšírenie kamerového systému

Na základe požiadaviek Polície Slovenskej Republiky bol kamerový systém v obci doplnený o tri nové body. **Cena diela 2 889,- Eur.**

2 Rozšírenie kapacity Materskej školy Maršová-Rašov

V obci boli skolaudované tri bytové domy s počtom 68 bytov. V blízkom období sa plánuje výstavba ďalších päť bytových domov s počtom bytov 75. Byty obývajú prevažne mladé rodiny s deťmi. Demografická krivka stúpa a s ňou i záujem o materský školu. Prioritou obce je vytvoriť dostatočný počet miest pre deti. Obec preto pristúpila k vypracovaniu projektovej dokumentácie na výstavbu novej budovy MŠ a podala žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu. **Počiatkové náklady 3 360,- Eur.**

3 Maršová-Rašov verejná kanalizácia (štúdia)

V obci v súčasnosti nie je vybudovaná verejná kanalizácia. Splaškové odpadové vody z jednotlivých nehnuteľností sú odvádzané do žump resp. do malých čistiarní odpadových vôd. Nakoľko si plne uvedomujeme náročnosť na čas a finančné prostriedky, ktoré sú potrebné na vybudovanie verejnej kanalizácie, pristúpili sme k vypracovaniu štúdie, ako prvého kroku smerujúceho k vybudovaniu kanalizácie v obci. **Cena štúdie 2 520,- Eur.**

4 Prechody pre chodcov cez cestu I/61

Bezpečnosť občanov je na prvom mieste. Vedenie obce dalo ešte v roku 2019 po opakujúcich sa tragických nehodách vypracovať dopravný projekt prechodov pre chodcov cez cestu I/67 v oboch častiach obce. Projekty sa museli zahrnúť do územného plánu obce v roku 2020. Celková cena diela je **60 904,02 Eur** a obec ju financovala z vlastných prostriedkov.

5 Obnova pohrebnej kaplnky Povýšenia Sv. kríža v Maršovej

Kaplnka je jednou z historických dominánt obce. Klasicistická kaplnka postavená v roku 1848 je národnou kultúrnou pamiatkou, prešla obnovou z financií obce. V kaplnke boli aplikované chemické tlakové injektáže, obnova hydroizolácie vonkajšieho líca obvodového muriva. Prvá etapa prác bola ukončená obnovou omietok interiéru kaplnky v celkovej sume 61 085,05 Eur.

6 Multifunkčné ihrisko

V júni sa zrealizovala rekonštrukcia a modernizácia multifunkčného ihriska z vlastných finančných prostriedkov v celkovej výške **3 613,92 Eur.**

7 Chodníky, odstavné plochy, parkovacie miesta, vonkajšie osvetlenie a detské ihriská pri bytových domoch

Na jeseň kúpila obec za symbolické 1,00 Eur majetok od spoločnosti Eriba s.r.o. a dala si vypracovať znalecký posudok a tým sa zvýšila hodnota majetku obce o **38 276,16 Eur.**

8 Dopravné prostriedky

Na základe Darovacej zmluvy v máji obec dostala IVECO cisternovú automobilovú striekačku malú v celkovej hodnote **51 823,60 Eur.**

10.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- Rekonštrukcia a rozšírenie kapacity Materskej školy Maršová-Rašov
- Vybudovanie kanalizácie v obci
- Dokončenie Kaplnky povýšenia Sv. križa Maršová

10.5 Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Vplyv inflácie a s tým spojené výrazné zvýšenie cien energií, tovarov aj služieb, ale aj zvýšenie plátov zamestnancov vo verejnej správe oproti predchádzajúcemu obdobiu, bude mať negatívny vplyv na hospodárenie obce. Obec bude musieť v roku 2023 prijať také úsporné opatrenia v oblasti nákladov, ktoré budú vyvažovať tieto negatívne vplyvy na hospodárenie obce.

10.6 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

Vypracoval: p. Erika Čillíková

Schválil: p. Mgr. Milan Holjenčík

V Maršová-Rašov dňa 05.04.2023

Prílohy:

- Správa audítora k individuálnej účtovnej závierke a výročnej správe
- Individuálna účtovná závierka k 31.12.2022 (Súvaha, Výkaz ziskov a strát a Poznámky)